

Súd: Okresný súd Brezno
Spisová značka: 9P/20/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6322200454
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 03. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Miroslava Vaňová
ECLI: ECLI:SK:OSBR:2022:6322200454.1

Uznesenie

Okresný súd Brezno, v právnej veci starostlivosti o maloleté deti K.B., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako matka a K. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako matka, toho času obaja v starostlivosti starej matky O. C., nar. XX.XX.XXXX, N. N., C. XX, obaja v zastúpení kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno, deti matky: Q. C., nar. XX.XX.XXXX, N. N., C. XX, t.č. ÚVV a ÚVTOS Banská Bystrica, Komenského 7, 975 28 Banská Bystrica a otca: S. C., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D., H. XX/X, zast. KOŽÁK & Partners, s.r.o., advokátska kancelária, Námestie SNP 13, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 52 408 221, v konaní o návrhu otca na zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom, o návrhu otca na zrušenie neodkladného opatrenia a o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Súd z r u š u j e neodkladné opatrenie nariadené uznesením tunajšieho súdu č.k. 9P/9/2022-31 zo dňa 31.01.2022, ktorým boli maloleté deti K. C., nar. XX.XX.XXXX a K. C., nar. XX.XX.XXXX odovzdané do osobnej starostlivosti starej matky O. C., nar. XX.XX.XXXX.

II. Súd n a r i a d ť u j e toto neodkladné opatrenie:

Maloleté deti K. C., nar. XX.XX.XXXX a K. C., nar. XX.XX.XXXX sa o d o v z d á v a j ú do osobnej starostlivosti otca S. C., nar. XX.XX.XXXX.

III. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov tohto konania o zrušenie neodkladného opatrenia.

odôvodnenie:

1. Dňa 28.02.2022 bol tunajšiemu súdu doručený návrh otca maloletých detí, ktorým sa domáha zverenia detí do jeho osobnej starostlivosti a aby súd matku detí zaviazal prispievať na výživu maloletého K. výživným vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa a na výživu maloletej K. výživným vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa. Zároveň podal i návrh na zrušenie neodkladného opatrenia nariadeného uznesením tunajšieho súdu č.k. 9P/9/2022-31 zo dňa 31.01.2022, ktorým boli maloleté deti odovzdané do osobnej starostlivosti starej matky O. C., nar. XX.XX.XXXX a súčasne podal i návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiadal, aby maloleté deti boli odovzdané do osobnej starostlivosti otca.

2.1 Svoj návrh odôvodnil tým, že rozsudkom Okresného súdu Brezno, č.k.: 9P/65/2021 zo dňa 18.11.2021 bolo manželstvo rodičov maloletých detí rozvedené, pričom obe maloleté deti boli zverené na čas po rozvode do osobnej starostlivosti matky, vo vzťahu k obom deťom bola otcovi určená vyživovacia povinnosť a bol upravený styk otca s maloletými deťmi.

Uznesením Okresného súdu Brezno, č.k.: 9P/9/2022-31 zo dňa 31.01.2022 bolo nariadené neodkladné opatrenie, ktorým boli obe maloleté deti odovzdané do osobnej starostlivosti starej matky - O. C., nar. XX.XX.XXXX.

2.2 V porovnaní so stavom v čase rozhodovania súdu o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom, došlo k zásadnej zmene pomerov na strane maloletých detí aj na strane matky. Dňa 24.01.2022 došlo zo strany matky maloletých detí k napadnutiu otca, pri ktorom takmer prišiel o život. Rozhodnutím Okresného súdu Brezno bola zároveň matka maloletých detí vzatá do väzby, kde sa aj v súčasnosti nachádza. V súčasnej dobe zo strany matky maloletých detí objektívne nie je možné zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloleté deti. Matke v prípade preukázania viny hrozí uloženie trestu odňatia slobody v trvaní 4-10 rokov, resp. v prípade zmeny právnej kvalifikácie trest vyšší, je dôvodné predpokladať, že osobná starostlivosť z jej strany nebude možná ani v nasledujúcom období. Otec je plne spôsobilý osobnú starostlivosť detí zabezpečiť po všetkých stránkach. Pokiaľ bývali s matkou maloletých detí v spoločnej domácnosti, osobne sa podieľal na starostlivosti o syna (pozn. dcéra vtedy ešte nebola na svete). Taktiež sbol prakticky od narodenia syna osobne prítomný na všetkých jeho lekárskech prehliadkach či vyšetreniach.

Jeho aktuálny zdravotný stav mu už umožňuje zabezpečovať potrebnú starostlivosť jednak o seba samého i prípadnú starostlivosť o svoje deti. Otec aktuálne býva v rodinnom dome u rodičov - na adrese J. XXX/XX, N., kde by chcel bývať i spoločne s deťmi v prípade ich zverenia do osobnej starostlivosti. Pre deti má zabezpečenú samostatnú izbu s vybavením.

V súčasnej dobe je ešte práceneschopný, postupne chce začať vykonávať svoju pracovnú činnosť, ktorú vykonával pred útokom matky.

2.3 Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti došlo k odpadnutiu dôvodov, pre ktoré bolo nariadené neodkladné opatrenie, ktorým boli obe maloleté deti odovzdané do osobnej starostlivosti starej matky. Kým v čase nariadenia tohto neodkladného opatrenia bol hospitalizovaný v nemocnici a objektívne sa nemohol starať o maloleté deti, v súčasnej dobe po prepustení z nemocnice je schopný sa o deti postarať.

2.4 Nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiadal, aby maloleté deti boli odovzdané do jeho osobnej starostlivosti, odôvodnil tým, že 1. v čase vydania rozhodnutia o nariadení neodkladného opatrenia, ktorým boli deti odovzdané do osobnej starostlivosti starej matky, bol hospitalizovaný v nemocnici a teda objektívne nemohol zabezpečovať starostlivosť o maloleté deti, 2. matka maloletých detí je vo výkone väzby a 3. stará matka, ktorej boli deti neodkladným opatrením zverené, so svojim manželom otcovi odmietajú umožniť akékoľvek stretávanie sa s deťmi a akúkoľvek prípadnú starostlivosť o ne. Bezprostredne po spomínanom útoku ich dcéry ho obvinili z toho, že si za to môže sám. Podľa jeho názoru je nežiadúce a pre ďalší vývoj maloletých detí nevhodné, aby naďalej zotrvali v tomto prostredí a v starostlivosti týchto osôb. Ako otec má záujem upevňovať so svojimi deťmi pozitívny vzájomný vzťah. Považuje za právne neprípustné, aby mu ako rodičovi boli rodičovské práva akokoľvek upierané zo strany starých rodičov, a aby jeho osobná starostlivosť o deti mala byť suplovaná. Starí rodičia bezdôvodným obviňovaním jeho osoby a negatívnym postojom, môžu výrazne negatívne ovplyvňovať i samotný postoj a vzťah maloletých detí k otcovi.

3. Podľa § 2 ods. 1 a 2 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej v texte len "CMP"), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

Na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej len "účastník") a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

4. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej v texte len "CSP"), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

5. Podľa § 324 ods. 2 CSP, na konanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je príslušný okresný súd.

6. Podľa § 324 ods. 3 CSP, neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

7. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

8. Podľa § 360 ods. 1 CMP, neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

9. Podľa § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

10. Podľa § 329 ods. 1 veta prvá CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

11. Podľa § 329 ods. 2 CSP, pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

12. Podľa § 363 CMP, súd môže aj bez návrhu zrušiť nariadené neodkladné opatrenie, ak sa zmenia pomery alebo ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

13. Podľa § 367 ods. 1 až 3 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví.

Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

14. Podľa Čl. 41 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky, práva rodičov možno obmedziť a maloleté deti možno od rodičov odlúčiť proti vôli rodičov len rozhodnutím súdu na základe zákona.

15. Podľa Základných zásad Čl. 5 písm. a) až c) zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine (ďalej len "zákon o rodine"), záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňujú najmä úroveň starostlivosti o dieťa, bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie, stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa.

16. Podľa Článku 1 ods. 2 Dohovoru o právach dieťaťa, štáty, ktoré sú zmluvnými stranami tohto Dohovoru sa zaväzujú rešpektovať a zabezpečiť práva stanovené týmto Dohovorom každému dieťaťu, ktoré je pod ich jurisdikciou bez akejkoľvek diskriminácie podľa rasy, farby pokožky, pohlavia, jazyka, náboženstva, politického alebo iného zmýšľania, národnostného, etnického, alebo sociálneho pôvodu, majetku, telesnej, alebo duševnej nespôsobilosti, rodu a iného postavenia dieťaťa, alebo jeho rodičov, alebo zákonných zástupcov.

17. Podľa Článku 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akýchkoľvek postupoch týkajúcich sa detí, či už vykonávaných súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

18. Podľa Článku 5 Dohovoru o právach dieťaťa, štáty, ktoré sú zmluvnými stranami tohto Dohovoru sa zaväzujú rešpektovať zodpovednosť, práva a povinnosti rodičov, alebo v iných prípadoch členov širšej rodiny alebo obce v súlade s miestnymi zvyklosťami alebo zákonných zástupcov, či iných osôb právne zodpovedných za dieťa. Budú sa snažiť o to, aby bola dieťaťu poskytnutá pomoc pri orientácii a výkone jeho práv uznaných týmto Dohovorom v súlade s jeho rozvíjajúcimi sa schopnosťami.

19. Podľa Článku 9 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa, štáty, ktoré sú zmluvnou stranou Dohovoru, zabezpečia, aby dieťa nemohlo byť oddelené od svojich rodičov proti ich vôli, ibaže príslušné úrady na základe súdneho rozhodnutia a v súlade s platným právom a v príslušnom konaní určia, že takéto oddelenie je potrebné v záujme dieťaťa. Také určenie môže byť nevyhnutné v niektorom konkrétnom prípade, napríklad, ak ide o zneužívanie alebo zanedbávanie dieťaťa rodičmi alebo ak žijú rodičia oddelene a treba rozhodnúť o mieste pobytu dieťaťa.

20. Podľa Článku 9 ods. 3 Dohovoru o právach dieťaťa, uvedené štáty musia rešpektovať právo dieťaťa, ktoré je oddelené od jedného alebo oboch rodičov, udržiavať pravidelne osobný kontakt s oboma rodičmi, okrem prípadov, ak by to bolo v rozpore so záujmami dieťaťa.

21. Podľa Článku 20 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa, dieťa dočasne alebo trvalo zbavené svojho rodinného prostredia alebo dieťa, ktoré vo vlastnom záujme nemôže byť ponechané v tomto prostredí, má právo na osobitnú ochranu a pomoc poskytovanú štátom.

22. Podľa Článku 20 ods. 2 Dohovoru o právach dieťaťa, štáty, ktoré sú zmluvnou stranou Dohovoru, zabezpečia takému dieťaťu v súlade so svojím vnútroštátnym zákonodarstvom náhradnú starostlivosť.

23. Slovenská republika je zmluvnou stranou Dohovoru o právach dieťaťa, tento Dohovor je vyhlásený pod č. 104/1991 Zb.

24. Keďže z návrhu otca vyplýva, že došlo k zmene pomerov na jeho strane, nariadené neodkladné opatrenie, ktorým boli maloleté deti odovzdané do osobnej starostlivosti starej matky už nemá opodstatnenie. Navyiac, starí rodičia detí z matkinej strany zamedzujú otcovi v kontakte a fyzickej starostlivosti o maloletých.

Súd má za to, že odpadli dôvody pre ďalšie trvanie neodkladného opatrenia, a preto v zmysle § 363 CSP zrušil neodkladné opatrenie nariadené uznesením Okresného súdu Brezno č.k. 9P/9/2022-31 zo dňa 31.01.2022.

25. Podmienkou pre vydanie neodkladného opatrenia je potreba bezodkladnej úpravy pomerov účastníkov konania. Z charakteru neodkladných opatrení vyplýva, že pred ich nariadením súd nemusí zisťovať všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre rozhodnutie vo veci samej a pri ich zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený pre dokazovanie. Súd sa obmedzí len na osvedčenie najzákladnejších skutočností, z ktorých možno vyvodiť nutnosť bezodkladnej úpravy pomerov, pričom tieto musia byť takého charakteru, že ak by k bezodkladnej úprave pomerov nedošlo, mohlo by dôjsť k nezvratiteľnému následku alebo stavu, ktorý by bol zvrátiteľný len s neprimeraným úsilím a nákladmi, resp. len s veľkými obtiažami. Je nevyhnutné, aby boli osvedčené aspoň základné skutočnosti hodnoverne osvedčujúce záver o dôvodnosti a trvaní nároku, ktorému sa má poskytnúť neodkladná ochrana. Súd neodkladné opatrenie nariadi, ak sú osvedčené dôvody jeho nariadenia a ak je potrebné bezodkladne upraviť dané pomery. V prípade nariadenia neodkladných opatrení vo veci starostlivosti o maloleté deti je predovšetkým potrebné osvedčiť naliehavosť situácie a z toho vyplývajúcu potrebu bezodkladnej úpravy práv a povinností voči deťom, a to s ohľadom na záujem maloletých detí.

26. Po posúdení návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia súd dospel k záveru, že tento návrh je dôvodný, nakoľko v danom prípade existuje stav vyžadujúci úpravu neodkladným opatrením, ako žiada navrhovateľ.

Súd mal preukázané, že rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 9P/65/2021-369 zo dňa 18.11.2021 bolo manželstvo rodičov maloletých detí rozvedené (výrok I.), súd maloletých zveril do osobnej starostlivosti matky (výrok II.), otcovi uložil počnúc dňom právoplatnosti výroku o rozvode prispievať na výživu maloletého K. C., nar. XX.XX.XXXX sumou 130,- Eur mesačne a na výživu malotej K. C., nar. XX.XX.XXXX sumou 110, Eur mesačne, vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred k rukám matky maloletých detí (výrok III.), súd upravil styk otca s maloletými deťmi tak, že otec je sa s maloletými deťmi stretávať bez prítomnosti matky každý kalendárny týždeň v stredu od 9.00 hod. do 17.00 hod., každý páry kalendárny týždeň v sobotu od 9.00 hod. do 17.00 hod. a každý páry kalendárny týždeň v nedeľu od 9.00 hod. do 17.00 hod. (výrok IV.), matke uložil povinnosť maloleté deti na styk riadne a včas pripraviť, umožniť otcovi styk s maloletými deťmi a v určenom čase pred jej bydliskom maloleté deti odovzdať otcovi a otcovi povinnosť v určenom čase maloleté deti odovzdať matke pred jej bydliskom (výrok V.), v prevyšujúcej časti súd návrh navrhovateľky zamietol (výrok VI.). Matka maloletých podala odvolanie voči výrokom III. a IV. rozsudku.

Matka maloletých detí v súčasnosti nemôže zabezpečiť potrebnú starostlivosť o deti, pretože je vo výkone väzby. Po útoku matky a po ukončení hospitalizácie otca, tento je plne kompetentný poskytnúť deťom potrebnú starostlivosť.

Uznesením vyšetrovateľa OR PZ OKP Brezno č. ORP-38/1-VYS-BR-2022 zo dňa 26.01.2022 bolo voči matke vznesené obvinenie za zločin ublíženia na zdraví podľa § 155 ods. 1 Trestného zákona.

Uznesením Okresného súdu Brezno č.k. OTp/9/2022-118 zo dňa 26.01.2022 bola matka vzatá do väzby; väzba začala plynúť 24.01.2022 o 20.15 hod. a vykonáva sa v ÚVV a ÚVTOS Banská Bystrica, Komenského 7.

Prihliadnuc na priaznivé materiálne a nemateriálne podmienky pre primeraný fyzický a psychický vývoj maloletých u otca, s ohľadom na útlý vek, zraniteľnosť a odkázanosť maloletých detí na starostlivosť inej osoby, na potrebu budovania pozitívnych citových väzieb medzi rodičom a deťmi, dospel súd k presvedčeniu, že za súčasnej situácie je v záujme oboch maloletých detí, aby boli neodkladným opatrením odovzdaní do osobnej starostlivosti otca.

27. O trovách konania rozhodol súd podľa § 52 CMP. Dôvody pre iné rozhodnutie o trovách konania súd v prejednávanej veci nezistil.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15-tich dní odo dňa jeho doručenia, prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici, a to písomne v potrebnom počte vyhotovení (§ 362 ods. 1 veta prvá CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP). Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a musí byť podpísané. Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcim konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania. Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil (§ 125 ods. 3 CSP).

Uznesenie je vykonateľné len čo bolo vyhotovené. Na výkon neodkladného opatrenia je miestne príslušný súd, ktorý neodkladné opatrenie nariadil; ak neodkladné opatrenie nariadil odvolací súd je miestne príslušný súd prvej inštancie. Ak povinnosť uložená týmto rozhodnutím nebude dobrovoľne splnená, súd môže povinnému uložiť pokutu do 1 000,-Eur, zastaviť výplatu rodičovského príspevku povinnému a prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa povinnému alebo odňať maloletého tomu u koho podľa rozhodnutia nemá byť a odovzdať ho domu komu bolo maloleté dieťa podľa rozhodnutia zverené, a to aj bez návrhu (§ 367 ods. 3, § 376 ods. 3, § 383 ods. 1, § 386 ods. 1 CMP).